

Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

09 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia

a examinat cererea președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Mîra Ghenadie, privind strămutarea judecării cauzei penale, în ordine de recurs, la plângerile depuse de avocatul Eșanu Adriana, în numele petentei Bețișor Adriana, în conformitate cu art. 313 Cod de procedură penală (dosar nr. 10r-326/2023) la Curtea de Apel Bălți, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

Asupra cererii de strămutare, completul de judecată

c o n s t a t ă:

1. La 29 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a înregistrată cererea președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Mîra Ghenadie, privind strămutarea judecării cauzei penale, în ordine de recurs, la plângerile depuse de avocatul Eșanu Adriana, în numele petentei Bețișor Adriana, în conformitate cu art. 313 Cod de procedură penală (dosar nr. 10r-326/2023) la Curtea de Apel Bălți.

În cerere se invocă că, la 04 martie 2024 în Curtea de Apel Chișinău a parvenit spre examinare cererea de recurs depusă de către Doboș Ruslan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 27 decembrie 2022 (dosar nr. 10-1585/2022) prin care au fost declarate nule ordonanțele din 04 martie 2021 și din 26 martie 2021 cât și toate actele și acțiunile procesuale realizate în cadrul procesului penal înregistrat cu nr. 2021920013.

Temei de începere a urmăririi penale au servit materialele procesului penal ce o vizează pe Bețișor Adriana și a unor ex-judecători și actuali din cadrul Curții de Apel Chișinău.

Astfel, această circumstanță ar putea ridica întrebări, din partea unui observator independent, cu privire la obiectivitatea instanței.

2. Examinând cererea de strămutare, în raport cu prevederile legii, completul de judecată consideră că aceasta urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 39 pct. 6) Cod de procedură penală, *Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de strămutare.*

Potrivit art. 46 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, *Curtea Supremă de Justiție strămută judecarea unei cauze penale de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad în cazul în care prin aceasta se poate obține soluționarea ei obiectivă, rapidă, completă și se asigură desfășurarea normală a procesului, care poate fi cerută de președintele instanței de judecată sau de una dintre părți.*

Totodată, art. 47 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că, *cererea de strămutare, care trebuie să fie motivată cu elemente de fapt și de drept, se adresează Curții Supreme de Justiție cu cel puțin 5 zile înainte de începerea cercetării judecătorești. Documentele pe care se bazează cererea se anexează la aceasta dacă sînt deținute de partea care cere strămutarea.*

În continuare, completul de judecată subliniază că, în conformitate cu prevederile art. 49 alin. (2) Cod de procedură penală, *în cazul în care consideră că cererea este întemeiată, Curtea Supremă de Justiție dispune strămutarea judecării cauzei cu indicarea instanței concrete.*

Cu titlu preliminar, completul de judecată reamintește că în desfășurarea procesului penal, strămutarea cauzei constituie un mecanism care poate fi invocat în mod excepțional, pentru situații și circumstanțe neprevăzute la momentul demarării procesului penal, fiind un remediu procesual eficient atunci când regulile generale de competență ridică îndoieli privind imparțialitatea. De asemenea, strămutarea cauzei reprezintă un incident procedural referitor la instanța sesizată cu judecarea pricinii, care are drept scop înlăturarea suspiciunilor ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea acesteia, iar prin instituirea termenului pentru depunerea cererii de strămutare a cauzei se asigură condițiile unui proces echitabil, deoarece părțile într-un termen rezonabil au posibilitatea să-i comunice Curții Supreme de Justiție informații și dovezi cu privire la împrejurările procesului și să-și prezinte poziția față de admisibilitatea și caracterul fondat al cererii de strămutare a cauzei.

În același context se relevă că, CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că judecătorii trebuie nu numai să îndeplinească criteriile obiective de imparțialitate, ci să fie și percepuți ca fiind imparțiali. Miza este încrederea pe care instanțele trebuie să o inspire justițiabililor dintr-o societate democratică. O instanță de judecată trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar. Percepția de imparțialitate se măsoară prin standardul observatorului rezonabil. Instanța trebuie să fie imparțială și din punct de vedere obiectiv, adică trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (*hotărârea Gregory versus Marea Britanie*). Ceea ce este în joc, e încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire populației (*hotărârea Castillo Algar versus Spania*).

În speță, Doboș Ruslan a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 27 decembrie 2022 (dosar nr. 10-1585/2022) (f.d. 1-5, vol. III), care se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, fiind repartizat pentru judecare completului de judecată: Spoială Alexandru – președintele ședinței și judecătorii – Băbălău Denis și Chiroșca Igor, constituit prin dispoziția nr. 41 din 29 decembrie 2023 (f.d. 8, vol. III).

La 29 martie 2024, președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Mîra Ghenadie, solicită strămutarea judecării cauzei penale, în ordine de recurs, la plîngerile depuse de avocatul Eșanu Adriana, în numele petentei Bețișor Adriana, în conformitate cu art. 313 Cod de procedură penală (dosar nr. 10r-326/2023) la Curtea de Apel Bălți, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, motivând că un observator independent ar putea ridica întrebări cu privire la obiectivitatea instanței, or în cauză sunt vizați foști și actuali judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău.

Anterior, prin prisma temeiului arătat în prezenta cerere de strămutare a fost adoptată încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 iunie 2023, *care a căpătat autoritatea lucrului judecat*, prin care a fost dispusă admiterea cererii președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Mîra Ghenadie și strămutată judecarea cauzei penale, în ordine de recurs (*recursul Procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Tomița Dumitru*), la plângerile depuse de avocatul Eșanu Adriana, în numele petentei Bețișor Adriana, în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală (dosar nr. 10r-242/23) la Curtea de Apel Bălți (f.d. 189-192, vol. II).

Astfel, pentru a exclude existența circumstanțelor care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, la examinarea cauzei penale, în ordine de recurs, cu nr. 10r-326/2023, precum și pentru evitarea procedurii de soluționare a unor eventuale cereri de recuzare sau abținere a judecătorilor acestei instanțe, situație ce ar influența promptitudinea examinării recursului declarat, completul de judecată conchide că circumstanțele indicate în cerere cad sub incidența instituției strămutării.

Prin urmare, circumstanțele expuse impun soluția admiterii cererii și strămutarea judecării cauzei enunțate de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți.

3. În conformitate cu prevederile 46-49, 341 alin. (5) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Admite cererea președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Mîra Ghenadie și strămută judecarea cauzei penale, în ordine de recurs, la plângerile depuse de avocatul Eșanu Adriana, în numele petentei Bețișor Adriana, în conformitate cu art. 313 Cod de procedură penală (dosar nr. 10r-326/2023) la Curtea de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Boris Talpă

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Roic-Botezatu Lilia